

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vladimíra Sládečka, soudce Tomáše Lichovníka a soudce zpravodaje Jaromíra Jirsy o ústavní stížnosti stěžovatele **statutárního města Děčín**, se sídlem v Děčíně, Mírové náměstí 1175/5, zastoupeného Mgr. Narcisem Tomáškem, advokátem se sídlem v Děčíně, U Starého mostu 111/4, proti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 225/2018-34 ze dne 27. 8. 2020 a rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 10/2017-63 ze dne 14. 6. 2018, za účasti **Nejvyššího správního soudu** a **Krajského soudu v Brně**, jako účastníků řízení, a **Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem v Brně, třída Kpt. Jaroše 7, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

1. Ústavní stížností se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí, neboť je přesvědčen, že jimi bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
2. Vedlejší účastník v rámci správního řízení zahájeného z moci úřední uložil stěžovateli rozhodnutím č. j. ÚOHS-S0828/2015/VZ-06106/2016/513/JLí ze dne 17. 2. 2016 pokutu ve výši 40 000 Kč z důvodu, že se stěžovatel dopustil správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“), tím, že nedodržel postup podle § 82 odst. 7 písm. d) ZVZ. Stěžovatel uzavřením dohody o narovnání s vybraným uchazečem změnil ekonomickou rovnováhu uzavřené smlouvy o dílo ve prospěch tohoto vybraného uchazeče, pročež daný postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky. Dohodou o narovnání s vybraným uchazečem stěžovatel snížil vyčíslenou smluvní pokutu za prodlení z částky 6 800 000 Kč na 1 740 739 Kč. Stěžovatelův rozklad proti předmětnému prvostupňovému rozhodnutí předseda vedlejšího účastníka rozhodnutím č. j. ÚOHS-R80/2016/VZ-46669/2016/322/LKa ze dne 24. 11. 2016 zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

3. Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) stěžovatelovu správní žalobu proti výše zmíněnému rozhodnutí předsedy vedlejšího účastníka jako nedůvodnou zamítl napadeným rozsudkem. Podle krajského soudu správní rozhodnutí vyhovují standardu přezkoumatelnosti. Krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že uchazeči o veřejnou zakázku konstruovali svoje nabídky s ohledem na původně stanovenou smluvní pokutu, která je jednou ze zadávacích podmínek, vytvářejících celkový smluvní rámec kontraktu. Podle krajského soudu byla uzavřením dohody o narovnání fakticky dodatečně prodloužena doba pro zhotovení jednotlivých částí díla, aniž by za prodloužení byl zhotovitel „potrestán“ smluvní pokutou ve výši, která vyplývala pro všechny uchazeče z původních zadávacích podmínek; takové zmírnění smluvních sankcí představuje podstatnou změnu práv a povinností ve smyslu § 82 odst. 7 ZVZ. Potencialitu ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky vedlejší účastník podle krajského soudu prokázal. Krajský soud konečně dospěl k závěru, že zásada *ne bis in idem* se v případě stěžovatele neuplatní, neboť krácení dotace podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a sankce uložená vedlejším účastníkem se vztahují k dvěma rozdílným skutkům *de iure*; krácení dotace rovněž není trestní sankcí ve smyslu čl. 40 odst. 5 Listiny.

4. Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele napadeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl. Podle Nejvyššího správního soudu § 82 odst. 7 písm. d) ZVZ chrání zájem na zachování ekonomické rovnováhy smlouvy tak, aby podmínky nebyly vychýleny ve prospěch vybraného uchazeče a k újmě zadavatele veřejné zakázky. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s krajským soudem; uvedl, že termín dodání a smluvní pokuta, která je spojena s jeho nedodržením, může podstatně ovlivnit, jakým způsobem budou potenciální uchazeči o veřejnou zakázku vážit zisk, náklady a rizika, jež jsou spojena s účastí v zadávacím řízení. Podstatnou změnou výše smluvní pokuty stěžovatel vytvořil ekonomickou nerovnováhu ve prospěch vybraného uchazeče. Uchazeči o veřejnou zakázku podle Nejvyššího správního soudu nemohou očekávat, že smluvní pokuta bude moderována; smluvní podmínky musí být zadavatelem stanoveny dostatečně určitě. Nejvyšší správní soud konečně dospěl k závěru, že zákaz dvojího trestání porušen nebyl, neboť krácení dotace není trestem.

5. Argumentaci stěžovatele vyjádřenou v ústavní stížnosti lze shrnout následovně: Stěžovatel namítá, že je trestán za chování, které je v souladu se zákonem. Podle jeho názoru správní orgány a správní soudy při rozhodování nevzaly v úvahu celkové okolnosti jeho případu – nikoliv každá změna výše smluvní pokuty musí nutně znamenat podstatnou změnu závazku. Pokuta byla snížena pouze pro případ vymezený v dohodě o narovnání, nikoliv obecně a ve vztahu k celému smluvnímu vztahu s dodavatelem. Podle stěžovatele termín dodání předmětu plnění veřejné zakázky změněn nebyl a termín nebyl ani hodnotícím kritériem. Smlouva o dílo byla uzavřena s výrazně nižší cenou díla, než která byla předpokládána; když došlo k prodloužení zhotovitele s dokončením díla, stěžovatel nepřiměřeně vysokou pokutu moderoval (s odkazem na rozhodovací praxi Nejvyššího soudu ohledně přiměřenosti výše smluvní pokuty). Obecné soudy v soukromých vztazích snižují nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty a stěžovatel je k tomu rovněž oprávněn v rámci předcházení sporů. Stěžovatel konečně rozporuje odůvodnění Nejvyššího správního soudu v bodu 26 napadeného rozhodnutí; tvrdí, že smluvní pokuta nemohla být moderována podle smluvního ujednání týkajícího se případů tzv. vyšší moci.

6. Ústavní stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem v souladu s § 30 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“). Ústavní stížnost rovněž není nepřípustná ve smyslu § 75 odst. 1 téhož zákona; je však zjevně neopodstatněná.

7. Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost stěžovatele postrádá – vyjma obecného odkazu na články Listiny a Úmluvy – jakoukoli kvalifikovanou ústavněprávní argumentaci. Stěžovatel toliko rozporuje závěr vedlejšího účastníka a správních soudů, že snížení pokuty v předmětné dohodě o narovnání představuje podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, kterou stěžovatel uzavřel s vybraným uchazečem. K instančnímu přezkumu rozhodnutí obecných soudů však podle čl. 83 Ústavy Ústavní soud povolán není a zasáhnout do jejich činnosti může jen v případě, že na podkladě individuální ústavní stížnosti zjistí porušení základních práv a svobod jedince [viz např. nálezy sp. zn. III. ÚS 23/93 ze dne 1. 2. 1994 (N 5/1 SbNU 41)].

8. Z výše shrnutého odůvodnění napadených rozhodnutí vyplývá, že správní soudy všechny námitky stěžovatele pečlivě vypořádaly a řádně svůj závěr ohledně podstatné změny práv a povinností vysvětlily. Stěžovatel v ústavní stížnosti pouze obecně uvádí, že správní soudy nevzaly v úvahu konkrétní okolnosti jeho případu, nicméně dále konkrétní okolnosti hodné zřetele žádným způsobem nezmiňuje. Stěžovatelovo tvrzení, že termín dodání předmětu veřejné zakázky změněn nebyl, se zcela míjí s podstatou závěrů správních soudů, podle kterých uzavřením dohody o narovnání byla *datečně a de facto* prodloužena doba pro zhotovení jednotlivých částí díla, aniž by za prodlení (jež bezpochyby nastalo) byla uplatněna smluvní pokuta v původní výši, jak byla stanovena v zadávacích podmínkách. K námitce stěžovatele, že moderoval smluvní pokutu preventivně ze stejných důvodů, jak by učinily obecné soudy v soukromoprávním vztahu, lze pouze odkázat na závěr Nejvyššího správního soudu, že „[u]chazeči *nemohou očekávat, že smluvní pokuta bude moderována, a být tak v nejistotě ohledně toho, jaká vlastně bude výsledná výše smluvní pokuty. Podmínky smlouvy musí být stanoveny dostatečně určité a její podmínky zadavatel musí případně dopředu nastavit tak, že z ní bude zřejmé, jakým způsobem bude možné výši smluvní pokuty uzpůsobovat eventualitám, které nebylo možné dopředu předpokládat*“ (viz bod 29 napadeného rozhodnutí). Konečně je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud v bodě 26 napadeného rozhodnutí zmínil smluvní ujednání o působení tzv. vyšší moci pouze z důvodu, že reagoval na tvrzení stěžovatele, že prodlení zhotovitele nastalo z důvodů, které mu nelze přičítat (viz bod 25 napadeného rozhodnutí). Lze uzavřít, že napadená rozhodnutí správních soudů z ústavního hlediska ob stojí.

9. Protože Ústavní soud nezjistil, že by v řízení před správními soudy byla porušena stěžovatelova ústavní práva, ústavní stížnost stěžovatele odmítl jako zjevně neopodstatněnou podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu, jež umožňuje odmítnout návrh v zájmu racionality a efektivity řízení o ústavní stížnosti.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2020

Za správnost:
Jana Němečková

Vladimír Sládeček v. r.
předseda senátu